

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI
AVUKAT ÖNDER SAVIN**

**1995 - 1996 YARGI YILININ
AÇILIŞI TOPLANTISINDA
YAPTIĞI KONUŞMA**

6 Eylül 1995

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANI
AVUKAT ÖNDER SAV'IN
1995 - 1996 YARGI YILININ AÇILIŞI TOPLANTISINDA
YAPTIĞI KONUŞMA

1995-1996 Adalet Yılı'nın Açılışı Töreni'ne onur veren sayın konukları, yüce yargıç ve savcılarını, değerli meslekdaşlarımı, basın ve televizyonların temsilcilerini en iyi dileklerimle ve saygılarımla selamlıyorum.

Yeni bir çalışma dönemine girerken yargımızın, hukukumuzun, toplumumuzun ve ülkemizin sorunlarını böyle güzel bir toplantıda dile getirme olanağını tanıdıkları için Yargıtay Başkanı Sayın Müfit Utku'ya ve diğer sayın yetkililere teşekkür ediyorum.

1994-1995 yılı, yargımız ve "Sav-Savunma-Karar" üçlüsünde görev yapan hukukçularımız yönünden oldukça yüklü, sorunlu ve yorucu oldu. Geçen yıl burada dile getirdiğimiz sorunların bir kısmı, çözümlendi ama kalanlara yeni sorunlar eklendi.

Demokratik hukuk devletinin, olmazsa olmaz koşulu yargı bağımsızlığı, yargıçlarımızın, savcılarımızın, avukatlarımızın, mahalli mahkemelerin ve yüksek yargı organlarının olağanüstü çabaları ile sağlanmaya çalışıldı.

Buna rağmen vatandaşlarımız, her kademedeki yargının yavaş işlediği, adaletin geciktiği, davaların sürüncemede kaldığı yolundaki yakınmalarını sürdürdüler.

Yargı, çağdaş teknolojiden yararlanmaya başladı, ama itiraf etmek gerekir henüz beklenen düzeyin çok gerisindeyiz. Adliyelerdeki yığılmayı, vatandaşın mahkeme kapılarında uzun süre beklemesini, kimi zaman haklarını almak için hukuk dışı yollara başvurmasını önleyebilmiş, yargıyı istenen hıza kavuşturabilmiş değiliz. Adalet hizmetine, yargıya üvey evlat muamelesi yapılmaya alışkanlığı artık terkedilmeli "Yargı"ya yatırım hızlandırılmalı, çağdaş uygar devletlerdeki gibi ön plana alınmalıdır. Yargı için yapılması düşünülen değişiklik ve yeniliklerde hizmetin labaratuvarında olan yargı mensuplarının öncelikle görüşleri alınmalıdır. Siyasal iktidarlar, "Sav-Savunma-Karar" mekanizmasındaki tıkanıklıkların aşılmasında yardımını esirgememelidir.

Geride bıraktığımız dönemde başta Sayın Başbakan ve Sayın Adalet Bakanı olmak üzere siyaset adamları, savunma mesleğinin sorunlarına ilgi göstermişlerdir. Sorunlarımızı biraraya gelip konuşma olanağı bulduk, düzenlediğimiz toplantılara katılıp görüşlerini belirttiler; kendilerine bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Siyasal iktidarın kimi vaadleri, TBMM'nin çalışma süresi yetmediği ve gündemi yüklü olduğu için gerçekleşemedi.

TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerin ortak isteği ile Avukatlık Yasası Değişikliği Tasarısı, gündemin görüşülebilecek sırasına alındı fakat kimi daha öncelikli yasa tasarıları ve Anayasa değişikliği görüşmeleri nedeniyle görüşülüp yasalaşamadı. Kısa bir süre önce TBMM'nin önümüzdeki çalışma döneminde görüşülecek ilk tasarılarından biri olduğunun bize söylenmesini, önemli bir güvence sayıyoruz.

Hayat Standardının, yargıç ve savcı gibi yargının ayrılmaz parçası olan avukatlar yönünden kaldırılmasına ilişkin vaadlerin de yerine getirilmesini bekliyoruz. Devlet, kamu hizmeti gören avukatları, birinci sınıf tüccarla eş tutmamalı, avukatları kazanmadıkları hayali gelir üzerinden vergilendirmekten vazgeçmelidir.

Maliye Bakanlığı, önceden iki kez uyardırmamıza karşın yasaya aykırı bir Genel Tebliğ çıkartarak avukatlarla, Serbest Muhasebeci veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirleri karşı karşıya getirmiştir. Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı vermesi ile avukatların Serbest Muhasebeci veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerle yıllık sözleşme imzalaması mecburiyeti durdurulmuştur. Bu meslek grubuna avukatların yıllık gelir vergisi beyannamelerini imzalatması zorunluğu 1996 yılının Mart ayında yeni bir sıkıntı, yeni bir tartışma ve karmaşa yaratacaktır. Sayın Başbakanın, genelgedeki yanlışlığı düzeltip bu haksız ve ayıplı uygulamayı durdurması için Maliye Bakanlığı'na gerekli talimatı vermesini beklemekteyiz.

Doğrusu Maliye Bakanlığı ile ilgili sorunların çözümünde fazla ümitli olamıyoruz. Maliye Bakanlığı, işlemlerinin hukuka uygun olup olmadığına aldırış etmeden "Ben yaptım oldu" diyerek hukuku çiğnemektedir. Devlet içinde ayrı bir devlet gibi davranan Maliye Bakanlığı'nın işlemlerini düzeltip düzeltmeyeceğini hep birlikte izleyip göreceğiz.

Serbest çalışan meslektaşlarımızın sorunlarının yanında kamu görevlisi olarak hizmet veren meslektaşlarımızın da sorunları çözüm beklemektedir.

Kamu Avukatları, çağdaş demokratik hukuk devletinde rastlanmayacak statüde ve gelir düzeyinde çalıştırılmaktadır. Kamu avukatlığı sınıfı, diğer hizmet sınıflarına göre özlük hakları, mali ve sosyal haklar yönünden çok geride bırakılmıştır.

Özellikle 1988 yılından bu yana kamu avukatlarının mali durumu, sürekli olarak "Denetim Elemanları", "Sağlık Hizmetleri Sınıfı" ve "Teknik Hizmetler Sınıfı" karşısında bile Ek Göstergeler-Özel Hizmet Tazminatları ve yan ödemeler göstergeleri yönünden büyük ölçüde geriletmişlerdir.

Devlet, kendisinin vekillerine üvey evlat muamelesi yapmamalı, kendisine fazla mali yük getirmeyecek olan Kamu Avukatlarının sorunlarını vakit geçirmeden çözmelidir; aksi takdirde mali yönü cazip olmayan Kamu Avukatlığına elemanı zor bulan devlet, elindeki yetişmiş deneyimli avukatları da kaybedecektir.

Mesleğimizin, yasal düzenlemeleri aşan, anayasa değişikliğini gerektiren sorunları da vardır.

Anayasa Mahkemesinde, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda, Türkiye Barolar Birliği'ne temsilen üye bulunmalıdır. Türkiye Barolar Birliği'ne Anayasa Mahkemesi'nde dava açma hakkı tanınmalıdır. Bu değişiklikler doğrultusunda Türkiye Barolar Birliği, Anayasa'nın YÜRÜTME bölümünde değil YARGI bölümünde yer almalıdır.

Kısa bir süre önce gerçekleştirilen Anayasa değişikliğinde genel olarak yargı ve savunma ile ilgili hiç bir madde ele alınmamıştır.

TBMM, geride kalan çalışma döneminde nihayet kısmi bir anayasa değişikliğini gerçekleştirebildi. 1991 yılı genel seçimlerinden önce ve sonra TBMM'de grubu olan ve olmayan bütün siyasi partiler Anayasanın değiştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdi; kimileri 4 yıla yakın bir süre sonra başlangıç bölümü dahil 15 maddede değişiklik yapılabilmiş olmasını büyük başarı olarak nitelemektedirler. Anayasa değişikliği çalışmalarındaki iyiniyetli ve çözüm bulmaya yönelik çabalar sonucu umutların sönmek üzere olduğu bir anda değişiklik yapılabilmesini takdirle karşılıyoruz.

Çağdaş demokratik hukuk devleti anayasasına yakışmayan, hukukun üstünlüğü ilkesiyle bağdaşmayan, askeri darbeleri meşru sayan ve benzerlerine yol açıcı nitelikteki BAŞLANGIÇ bölümünün değiştirilmesi sevindiricidir.

Derneklerin, Sendikaların, Vakıfların ve Kooperatiflerin, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ile bunların üst kuruluşlarının siyasi partilerle ilişkilerini ve işbirliğini yasaklayan maddelerin kaldırılması, yüksek öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmeleri olumlu değişikliklerdir.

Bir hukuk garabeti olan ve geçmiş dönemlerde pek çok tartışmaya neden olan milletvekilliğinin düşmesine ilişkin 84. maddenin değiştirilmesi de yararlı olmuştur.

Yukarıda sayılanlar ve benzeri değişikliklerle yetinilmesi, bu parlamentonun oluşumunun, daha içerikli ve gerekli değişikliklere yatkın ve uygun olmamasından kaynaklanmaktadır. Değişiklik paketi içinde olduğu halde Memurların Sendika Kurma Hakkı'na Grev ve Lokavt'a 25 yaşında TBMM'ye seçilebilmeye, TBMM Üyeliği ile bağdaşmayan işlere ve Geçici 15. maddeye ilişkin değişiklikler, TBMM'den olur alamamıştır. Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ile ilgili düzenleme ise yeterli değildir.

Bütün iddialı sözlere karşın bu anayasada 12 Eylül hukuksuzluğunu simgeleyen kimi maddeler kaldırılamamış, insan hak ve özgürlüklerine "ama-ancak-fakat" sözcükleriyle getirilmiş sınırlamalar aşılamamış, demokratik hukuk devletine, çağdaş uygar yapılaşmaya yakışır biçime sokulamamıştır.

Adındaki "GEÇİCİ" sıfatına karşın pek çok asıl maddeden KALICI olan Geçici 15. maddenin kaldırılamayışı, bir hukuk ayıbıdır. Aslında Geçici 6. madde hariç diğer bütün geçici maddelerin de kaldırılması gerekirdi.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun siyasal iktidarın güdümünden çıkarılmayışını, Kurul üyelerinin Genel Kurullarından seçim yerine atama ile belirlenmesini, Kurulda Adalet Bakanı ve müsteşarının bulunmasını, Yargı bağımsızlığı anlayışı ile bağdaştıramıyorum. Demokratik hukuk devleti anlayışı ile çelişen bir maddeyi bile değiştiremeyen TBMM'nin, Cumhurbaşkanının özellikle yargı ile ilgili ve hukukun üstünlüğü ilkesine aykırı görev ve yetkilerini değiştirebileceğini hiç sanmıyorum.

Atatürk'e, miras kurumuna, Atatürk'ün vasiyetine saygısızlığı simgeleyen 134. maddenin anayasada varlığını sürdürmesi, bol Atatürk edebiyatı yapanların, içtenliklerinin ölçüsüdür. Bırakalım artık sözde, göstermelik yapmacık Atatürkçülüğü; özde, düşüncede, yaptırıda, kurumlaşmada, eylemde ve uygulamada Atatürkçü olalım.

Geride bıraktığımız dönemde TBMM Bizce Anayasa değişikliği kadar önemli bir sorunu, yeni üniversiteler açmak sorununu da ele aldı.

Ülkemizde ilköğretim ve ortaöğretimde başta Tevhidi Tedrisat Kanunu olmak üzere önemli temel yasalarda ülke gerçekleri çığnenerek pek çok yanlışlık yapıldı, halen de yapılıyor. Bu yanlışlıklar zincirine yüksek öğretimde yeni halkalar eklenmekte olduğunu görüyoruz.

1992 yılında kurulan 23 Üniversitede hala 60 fakülte açılmamıştır. Bırakalım bunları İstanbul, Ankara ve 9 Eylül Üniversitelerinde bile öğretim üyesi, dersane ve malzeme sıkıntısı çekilmektedir. Bu köklü kuruluşlar bile tam anlamı ile üniversite olamamış iken 27 yeni üniversite açılmasının gündeme getirilmesi, fevkalade düşündürücüdür.

1992 yılındaki üniversite açılması furyasına destek veren ve alkış tutanlar, bugün feveran etmektedirler. YÖK Başkanı, kendilerine danışılmadan plan hedeflerine aykırı biçimde üniversite açılmaya çalışıldığını 2012 yılına kadar üniversite açılmasına gerek olmadığını belirtiyor.

Başta 1992 yılında kurulanlar olmak üzere bütün üniversitelerin rektörleri feryad ediyor: "Çoğunun binaları, öğretim üyeleri yok. Hiç hazırlık yapılmadan alt yapısı oluşturulmadan her ile üniversite açmak, Türkiye'yi intihara sürüklemekten farksız olur. 1992 yılında açılanlar, henüz bir çadır bile kuramadı.... 1992 yılında 23 Üniversite açıldığında, eski üniversitelerin zaten yetersiz olan kaynağını paylaştık. Şimdi, açılması kararlaştırılan yeni üniversiteler, mevcut kaynağı biraz daha küçültecek... Altyapısı hazırlanmadan gecekondu yapar gibi üniversite kurulmaktadır. Yeni üniversiteler imkansızlıklarla mücadele edecekleri gibi, mevcut üniversitelerin kalkınmasını da engelleyecektir... Bu kadar saçmalık olmaz... Yeni Üniversite açılması, bir cinayettir, skandaldır."

3 yıllık yeni üniversite deneyimi yaşamış rektörlerin bu sözlerine kulak verelim. Parlamentomuz ve siyasal iktidar, bir rektörümüzün söylediği gibi "Artık seçim bölgelerine fabrika götüremeyen milletvekilleri, üniversite götürmektedir. Üniversite açmak, süpermarket açmaktan daha kolay oldu" sözlerine haklılık kazandırmamalı, bu pervasız gidişe, yüksek öğretimdeki bu tehlikeli yozlaşmaya dur demelidir.

Bu yapılmazsa başka meslek dallarını bilemeyiz ama hukuk mesleğinde olacakları şimdiden görüyoruz.

Binası olmayan, öğretim üyesi bulunmayan araç-gereci olmayan yardımcı personeli eksik, lise öğretmenleri ya da her derde deva piyasa hukukçularının ders verdiği hukuk fakültelerinden bilgisiz, çapsız, mu-

hakeme gücünden yoksun öğrenciler, mezun olacaklardır. Buralardan çağdaş kafalı Savcı-yargıç-avukatlar yetişmez; olsa olsa bağınaz kafalı mollalar, müstankiler, kadılar, arzuhalçiler yetişir.

Hukukumuzun mesleğimizin sorunları yanında ülkemizin iç ve dış sorunları da çok önemli boyutlardadır.

Bosna Hersek'te insan haklarını, Balkanlar'ı ülkemizi ve dünyayı çok yakından ilgilendiren olaylar yaşanıyor. Bosna-Hersek Cumhuriyeti, bağımsızlığını ilan ettiği 1992 yılından buyana insanlık tarihinin ender rastladığı vahşete ve soykırıma sahne olmaya devam ediyor.

Birleşmiş Milletler, Kuruluşunun 50. yılında amaçlarını gerçekleştiremeyen göstermelik bir örgüt durumuna düşmüştür. Birleşmiş Milletlerin denetimindeki güvenli bölgelerden Srebrenica'nın Sırlar tarafından işgali, uluslararası bir skandaldır. Birleşmiş Millet Barış gücünü, Kızıl Haç'ı İnsani Yardım Örgütü'nün yardım konvoyunu kente sokmayan Sırlar, 1992 yılından buyana acımasızca uyguladıkları etnik arındırmayı sürdürüyorlar. Silah ambargosu ile çaresizliğe itilen Boşnaklar, elleri kolları bağlı biçimde kaderleriyle başbaşa vahşetin kucağında iniyorlar.

Barışçı çözüm için görüşmeler yapılması gündemde iken Saraybosna'nın Pazar yerine atılan ve 43 sivili öldüren, çok sayıda insanı da yaralayan bomba, saldırgan Sırların Bosna'nın çok kültürlü, çok dinli etnik yapısına son vermek konusundaki inat, ısrar ve iradelerinin sürdürdüğünü gösteriyor.

Saldırgan Sırların bu vahşet gösterisine ve uluslararası insani prensipleri hiçe sayan saygısızlığına karşı artık Bosna-Hersek'teki duruma en seri şekilde müdahale edilmesi kaçınılmaz hale gelmişti. Nihayet Nato'ya bağlı askeri birlikler, Sırp mevzilerine müdahale edebilmiştir; bu sevindiricidir. Kesin ve kalıcı barışçı çözüm alınana kadar askeri tedbirler sürdürülmelidir. Birleşmiş Milletlerin bağımsız bir üyesi olan Bosna-Hersek Cumhuriyeti'nde Birleşmiş Milletler Anlaşmasınının 42. maddesinin tanıdığı yetkiler kullanılarak uluslararası barış ve güvenliği korumak veya yeniden sağlamak için hava ya da kara güçleriyle gerekli görülecek her türlü girişime başvurulması, abluka yapıp müdahale edilmesi için bu kadar vahşeti, insanlara tecavüzleri, göçleri, ölümleri beklemeye gerek var mıydı?

Kuzey Irak'ta, Türkiye'de insan hakları ihlallerini tesbite gelen kuruluşlar, insan hakları havarileri neredesiniz? Önce burnunuzun dibindeki vahşeti görünüz, acımasız soykuruma DUR! deyiniz.

Körfez Savaşı'na gözünü kırpmadan müdahale edenleri, Bosna-Hersek'te, Çeçenistan'da çifte standart kullandıkları, insanların vahşice öldürülmesine seyirci kaldıkları için kınıyoruz, ayıptıyoruz.

Bir diğer sorunumuz, Suudi Arabistan'daki vatandaşlarımıza verilmiş olan ölüm cezalarının infazına başlanmış olmasıdır.

Suudi Arabistan'a uyuşturucu soktukları savıyla suçlanıp şeriat kuralları gereği kafaları kılıçla kesilip öldürülen vatandaşlarımızın sorunu gündeme gelince ülkemizde bilir-bilmez ahkam kesen şeriat yanlıları bile şaşırды. Büyükelçiliğimizin verdiği bilgilere göre sırada daha (71) Türk'ün bulunduğu gerçeği, tüyler ürpertti.

"Cellat, kadının çıplak ensesini görerek günaha girer" mantığıyla kadının, kılıçla öldürülmemesi, şeriatın işi nerelere vardırđının kanıtıdır.

Suudi Arabistan'ın Ankara Büyükelçisi'nin "Suudi Arabistan, bazı tarafların istekleri yüzünden bir dini cezayı değiştirmeyi amaçlayan baskılara boyun eğmeyecektir" sözleri umut kırıcıdır.

Ülkemizde kimilerinin, kafa kesmenin "ibret-i müessire" olması için yapıldığını söyleyebilmeleri de ilginçtir. Bunun devletin bir iç işi olduğunu söyleyip sukutu tercih etmek isteyenler de var.

Kur'an ve Sünnette blirlenmemiş suçların cezalarının siyasi otoritenin takdirine bırakıldığı ifade edilerek cezaların dolaylı olarak şeriata uygunluğu savunulmaktadır.

İsimlerinin başında akademik ünvanlar olan kimileri de "İdamlar, İslam Hukuku'na aykırıdır, sekiz yıllık tutukluluk süresi de İslam'a aykırıdır. S.Arabistan'daki yönetim tam bir şeriat yönetim değildir" gibi çaresiz yorumlar yapmaktadırlar.

Aylardır yazılı ve görüntülü basın ve yayın organlarında şeriat'ı sevdirmeye, şeriatın insan haklarının ta kendisi olduğunu savunmaya çalışanların içine düştükleri hazin çelişkilere bakınız.

Bizim ulemalar, "Şeriat'ta kelle kesme yok diyorlar." Suudiler de "Bu Allah'ın emridir" diyorlar. Buna rağmen kimileri, Suudi Arabistan'daki idamlar bahane edilerek İslam ve Şeriat hukukunu karalama kampanyası açıldığı suçlamasında bulunuyorlar.

Suudi yönetiminin İngilizce yayın organı "Krallığın şeriat yasalarını değiştireceğini, yahut yumuşatacağını sananlar, salaklar cennetinde

yaşayanlardır!" diye yazıyor; Kral Fahd ise Allah adına hareket ettiğini söylüyor, doğru davrandığını belirtiyor.

Hükümetimizin bir üyesi de "Bu gayri insani tutumunuza son veriniz, yaptıklarınız artık yeter, hiç olmazsa geride kalan vatandaşlarımızı bağışlayın!" diye sesleniyor. Hükümet, çaresizlik içinde yalvarma ve şikayet yeri değildir, çözüm bulma yeridir.

Yasalarımızdan ölüm cezasını kaldıramadığımız için Suudi Arabistan'da ölüm cezalarına değil, cezanın suça uygun düşmediğine ve vahşi infaz biçimine itiraz edebilmekteyiz.

28 Nisan 1983'teki İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerinin Korunmasına İlişkin Sözleşmeye Ek Ölüm Cezasının Kaldırılmasına İlişkin (6) No.lu Protokole Türkiye çekince koymuştur. 1 Mart 1985'te yürürlüğe giren protokolün 1. maddesinde "Ölüm cezası kaldırılmıştır. Hiç kimse bu cezaya çarptırılamaz ve idam edilemez" 2. maddede "Bir devlet, yasalarında savaş veya yakın savaş tehlikesi zamanında işlenmiş olan fiiller için ölüm cezasını öngörebilir" yazılıdır.

Bu protokol uyarınca Avrupa Konseyi üyesi devletlerde ölüm cezası kaldırılmıştır. Ölüm cezasının lehinde ve aleyhinde pek çok görüş vardır. Bir yumuşama dönemi yaşıyoruz. Ölüm cezası, yasalarımızdan kaldırılmamış ama 10 yılı aşkın bir süredir uygulanmamaktadır.

Yazılan ve söylenenler doğru ise 1989 yılında bir Türk'ün kafasının kesilmesinden sonra iki ülke arasında gündeme getirilen "Suçluların iadesi ve Adli Yardımlaşma" anlaşmasının hala imzalanamamış olması, bu sürede iktidar sorumluluğu yüklenen tüm siyasi partileri töhmet altında bırakmaktadır. Hukuk sistemleri uymuyor deyip geçiştirilemez, karşılıklı anlayış ve çözüm arayışı olursa hukuk, buna mutlaka çare bulur.

S.Arabistan'daki uygulama, şeriatın nasıl işlediğini, acımasızlığını, gerçek yüzünü ortaya serdi, laik devlet düzeninin neler kazandırdığını, insanlarımızın daha somut görmelerini sağladı.

Şeriat'taki çeşitli suçlara verilen parmak, el, ayak, kol ve hatta KAFA kesilmesi, ZİNA suçunu işleyenin taşlanarak öldürülmesi cezalarını günümüz çağdaş toplumunda uygulayabilir misiniz?

Şeriat öyle emrediyor diye kadınlarımız için "Aklen ve dinen eksik yaratılmıştır, kötüdür, yarım insandır, yaratıktır. Kocasının izni olmadan hiç bir kadın cennete giremez. Kadını kapatmak erkeklerden uzak

tutmak gerekir. Çok karlı evlilik, kadınlar için hayırlı ve yararlıdır. Kocalar kendilerine itaat etmeyen karılarını dövme hakkına sahiptirler. Kadın, kendi yararına düşünemez, o nedenle İslam'da kadının boşanma hakkı yoktur" kuralını, karşılıklı sevgi-saygının, dayanışmanın, eşitliğin egemen olduğu modern aile düzeniyle, insan hak ve özgürlükleri ile bağdaştırabilir miyiz?

Ülkemizin hem dış, hem önemli iç sorunu olan Doğu ve Güneydoğu olayları sürüyor.

Ülkemizin Doğu ve Güneydoğusunda ayrılıkçı terör örgütünün eylemleri geriletmiş gibi görülmekle beraber durdurulamamıştır. İnsanlarımız hergün yeni olaylar, yeni ölümler, duymaktan, üzelmekten bitap düştüler. "Bu kan bu terör bu ölümler dursun" diyorlar.

Yöre insanını potansiyel suçlu olarak görmeyen kamu görevlilerine, halka güven veren yöneticilere, hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı ve sorunlara demokrasi içinde çare arayan çağdaş bir yönetim anlayışına, göçe zorlayan sakıncalı kolaycılığa değil, sağlıklı ekonomik çözümlerle göçü engelleyen, insanları yurtlarında barındıran bir sevecen yaklaşıma gereksinim vardır.

Doğu ve Güneydoğu sorunu, sadece siyasal iktidarın ve güvenlik güçlerinin sorunu değildir. Hepimizin, tüm ulusun, tüm kurumların, tüm siyasi partilerin sorunudur. Hiç bir siyasi parti, yörede etnik ve dinsel duyguları okşayıp kaşıyarak el altından terör örgütüne göz kırpmamalıdır; hiç bir siyasi parti hangi nedenle olursa olsun terör örgütüne sempati duyduğu kuşkusunu yaratmamalıdır.

Her iyi niyetli kişi ya da kurumun soruna çözüm araması doğaldır; ancak ülkemizin, Doğu ve Güneydoğunun istem ve özelliklerine ve bilimsel verilere ve gerçeklere ters düşen önerilerle Güneydoğu sorunu çözümlenemez. Ayrılıkçılığı kaşımak kolaydır. Birlikteliği, ulus birliğini, ülke bütünlüğünü bozmayı, Misak-ı Milli sınırlarını değiştirmeyi hedefleyen hiç bir çözüm gerçekçi, geçerli değildir. Federasyon yutturmacalarının ülkemizi nereye götüreceğini görmemek, başını kuma sokmaktır. Kimse gördüğü rüyaları gerçek sanmasın, kendi yanlışlarını doğru diye sunmaya kalkışmasın. Dünyanın en zengin etnik oluşum mozağine sahip ülkemizde feredasyonu savunmak, tarihi inkar etmektir; ülkenin bölünmesine davetiye çıkartmaktadır. Açıkça söyleyelim biz, dostça barış içinde kardeşçe yaşayan, kültürel zenginliklere saygı duyan, bütünlüşmüş ulustan, tek ülkeden, tek Milli Marş'tan yanayız. Misak-ı Milli Sınırları içinde Türk ulusundan ayrı bir ulus, TBMM'den ayrı bir meclis

ayrı bir bayrak özleyenler, ulusumuzun kararlılığı karşısında hüsrana uğrayacaklardır.

Bir önemli iç sorunumuz da "Din ile devlet ve toplum" ilişkisidir. Ülkemizde devlet ve toplum işlerinde hukukun üstünlüğünün mü dinin üstünlüğünün mü egemen olması gerektiği, alabildiğine tartışılıyor.

Laiklik, müslümanlığın tam zıddı imiş gibi tanımlanmak isteniliyor; dindarlıkla bağnazlık ve yobazlık karıştırılıyor.

Şeriat isteriz diye kışkırtılan insanların vahim sonuçlar yaratan eylemlerini, nerelere kadar vardıklarının en somut örneği Sivas Olaylarıdır.

İki yıl önce bu kürsüde, Sivas Olayları ile ilgili olarak şu değerlendirmeleri yapmıştık: "Laikliğe karşı son başkaldırı, 2 Temmuz 1993'te Sivas'ta yaşandı; 37 vatandaşımız yanarak can verdi... Davaların iddianamelerinde Sivas sokaklarında 7,5 saat süre ile Yaşasın Hizbullah – Laiklik gidecek, şeriat gelecek – Laikliğe son, laik düzen yıkılacak' şeklinde bağrıldığı belirtilmektedir. Kurban keserken kasabın getirdiği tek bir getirilerek otel yakılmış, insanlar boğulmuştur. Olayların temelinde, değişik nedenler, bahaneler, tahrikler aramak yanlışır, boşunadır. Olaylar, Cumhuriyetin 70. yılında, onun en temel ilkesi olan LAİKLİĞİN kimi çevrelerce ve kişilerce hala özümsemediğini kanıtlamaktadır. Sokaklara dökülenler, "Şeriat isteriz" diye bağırانlar ve onları kışkırtanlar, Laiklik ilkesini geriletip dışlamayı, ulusumuzu ortaçağ karanlığına çekmeyi, ümmet yapmayı düşlemekte, demokratik hukuk devletini yıkıp teokratik devlet kurmayı amaçlamaktadırlar."

Cumhuriyetin temel niteliklerinin örselenip yıkılmak istendiği örgütlü, planlı bir toplu katliam olayının faillerinin yargılanması sonunda, yangın çıkararak insanları öldürme gibi sıradan ve adi bir suç teşhisi konulması ve Aziz Nesin'in tahriki nedeniyle insanların öldüğü gibi ceza hukukuna ters gerekçeler, görülüyor ki DGM savcılarını da tatmin etmemiştir.

DGM. savcılarının temyiz dilekçesindeki "Ulu önder Atatürk ile binlerce şehidimizin canları pahasına kurulmuş bulunan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni Atatürk İlke ve İnkılaplarından ayıracak ve ortaçağ zihniyetine sürükleyecek bir zihniyet içinde bilhassa, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Laik Devlet düzenini yıkacak nitelikte olan Sivas olayının en önemli hatlarıyla Türk Cumhuriyeti Devleti içinde meydana getirdiği harabiyeti vurgulamak gerekirse" değerlendirmesi, doğrudur.

Anılan temyiz dilekçesindeki "Buradaki yürüyüş, fanatik düşüncelerin ateşlediği ve onbinlere varan halkın "şeriat isteriz - şeriat gelecek - laik düzen yıkılacak sloganlarıyla perçinleşen Devlete karşı bir kitle hareketidir" şeklindeki vurgulama gerçeği yansıtmaktadır.

DGM. savcılarını Esas Hakkındaki Düşüncelerinde "...olayın seyri içinde olayların tahrikçisi olduğu anlaşılan AZİZ NESİN için mahalli C. Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulması" görüşlerindeki yanlıştan dönmüşler, "Bu olay, Aziz Nesin'e yönelik bir olay olarak basite indirgenemez... olayımızda tahrik, suçun işlenme nedeni olarak kabul edilemez... Aksi düşünce ve kabulün, gelecekte aynı tarz tahriki bahane ederek yobaz tabir olunan ideolojik fikir sahiplerine eylemlerini yenileme cesaretini vereceği açıktır" değerlendirmesini yapmışlardır.

Sivas olaylarından iki gün sonra 5.7.1993 tarihli kamuoyu duyurumuzda aynen şu değerlendirmeyi yapmıştık: "Olayların temelinde, değişik nedenler aramak yanlış ve boşunadır. Olaylar, Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyetin 70. yılında Cumhuriyetin ve en temel ilke olan laikliğin hala özümsemediğinin somut göstergesidir.

Kimse kendisini aldatmasın ve avutmasın, bahane aramasın; hedef, laik Türkiye Cumhuriyeti'dir. Dün Kubilay'ı kesenler, bugün Sivas'ta 37 kişiyi yakanlar gereken tepkiyi ve cezayı görmedikçe, yarın kitle katliamına geçeceklerinin işaretini bir kez daha vermişlerdir.

Siyasal hesaplarla hareket edenler, laikliğin zedelenmesine, gerici hareketlere "Masum dini inanç patlamalarıdır" diye göz yumdukça laiklik düşmanları, şeriat özlemcileri ve teokratik devlet yanlıları yurt içinde de, yurt dışında da cesaretleneceklerdir."

Bu sözleri, 5 Temmuz 1993'te söyledik aradan çok geçmedi, İstanbul'da Taksim'de Cumhuriyet tarihinde ilk kez şeriat özlemcileri, sarıklı, takkeli, fesli, cüppeli kılıklarıyla "Kahrolsun laik diktatörlük, laik devlet yıkılacak elbet" deyi bağırdılar; üzerinde Arapça harfler yazılı, şeriatın simgesi olan yeşil bayrak dalgalandırdılar; emniyet güçleri bunları sadece seyretti; C. Savcılarını sustu. Bir şeriat yanlısı Anıtkabir'de Cumhurbaşkanı'nın önüne Kuran'ı fırlattı. 25 Temmuz'da bir şeriatçının kurşunları, ciğirimizi parçaladı; sevgili arkadaşımız Gümüşhane Baro Başkanımız alçakça ve hunharca öldürüldü. İlginç bir rastlantı, bugün yargılamanın ilk duruşması yapılıyor. Baro Başkanlarımızın pek çoğu müdahil vekili olarak duruşmaya katılıyorlar.

Neydi suçu Ali Günay'ın? Yasaları, Anayasa Mahkemesi'nin ve Danıştay'ın kararlarını, Türkiye Barolar Birliği'nin Genel Kurulunda yasa

gereği kabul edilen meslek kurallarını ödünsüz uygulamak hanım meslektaşlarımızın, duruşmalara başörtülü girmesini önlemek! Demokratik laik Cumhuriyet'e Atatürk ilkelerine bağlı, çağdaş bir Baro Başkanı olmak!

Kökten dinciliği benimsemiş bir siyasi partinin mensuplarının Başkanımız aleyhinde açıkça kampanya yürüttükleri bilinmekte iken güvenlik güçlerinin kendisini koruyamamış olmaları düşündürücüdür. Ayrıca bir gazetenin sistemli şekilde Ali Günday'ı şeriatçılara hedef gösterip adres ve telefonlarını bildirmesi, ürperticidir, tiksindiricidir.

Baro Başkanımızı öldürenin ve onu azmettirenlerin siyasal hesaplarla şeriata yeşil ışık yakanlardan, laiklikten ödün verenlerden hukukun üstünlüğünü bir kenara itip devlet işlerinde dini üstün kılmaya çalışanlardan cesaret aldıkları meydandadır.

Din kurallarının devlete ve siyasete yön vermesini, bunların toplum hayatını, Avukatlık gibi çağdaş meslekleri yönlendirmesini benimseyen örümcek kafalılar, Türkiye Barolar Birliği'ni 68 Baromuzu ve 32 bin meslektaşımızı yıldıramayacak, geriletemeyecektir.

Ali Günday, ülkemizi ortaçağ karanlığına çekmek, ulusu ümmet yapmak isteyen teokratik devlet özlemcisi şeriatçıların mesleğimizden kopardığı ilk şehit değildir; bu aymazlık, bu vurdumduymazlık sürerse korkarız ki son şehit de olmayacaktır.

Katillerin kişileri öldürmeye güçleri yetmiştir, ama düşünceyi öldürebilen katiller daha anasından doğmamıştır.

Gericiliği kıskırtan bir avuç yobaz zorba, yüzünü çağdaşlığa, aydınlığa, özgür düşünceye bilime ve akıla döndürmüş kurumları ve kişileri teslim alamayacaktır.

Ali Günday gibi dava adamlarını öldürüp bizi sindireceklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Bir Ali Günday'ı veririz ama karşılıklarına binlerce Ali Günday olarak dikiliriz.

Yeri gelmişken kimi yerlerde Avukatlık Yasasının, yargı kararlarının ve meslek kurallarının uygulanmasında Barolarımızı yalnız bırakan türbanla duruşmalara girmek isteyenlere ses çıkarmayan savcı ve yargıçlarımızı kınıyorum.

Bir yıl önce C. Savcılarımız, "Laiklik karşıtı eylemler karşısında Cumhuriyetin temel ilkelerine her zamankinden daha çok sahip çıkılması ve bu konuda gerekli duyarlılığın gösterilmesini" kamuoyuna du-

yurmuşlardı. Kimi savcılarımızın ve yargıçlarımızın, devletin ve cumhuriyetin temel nitelikleri konusunda kayıtsız kaldıklarını, herkesten önce yapmaları gereken girişimleri yapmayı sorunların büyümesine neden olduklarını görmek bizi üzüyor, umutsuzluğa itiyor. Devletin en yüksek makamındaki yöneticiler dahil yasama, yürütme ve yargıda görev alan hiç kimse, hiç bir kurum, Cumhuriyetin, demokratik laik hukuk devletin temel niteliklerinden, özünden, ruhundan ödün veremez. Ödün verenler belki bu günü kurtaracaklar ama gelecek kuşaklara karşı ağır bir vebal altında kalacaklardır.

"Sav-Savunma-Karar" bütünlüğü içinde işe, savunmadan başlanmıştır. Türbanı siyasal amaçlarına alet ederek şeriat simgesi olarak benimseyip savunmada, avukatlıkta sorunu çözebildikleri zaman hiç kuşku duymuyorum sıra hanım yargıçlara ve savcılara gelecektir. Başını örtmeyen hanım yargıç ve savcılar kınanacak, örtenlere engel olanlar ise ölümle tehdit edilecektir. Tehlikeye karşı avukat-yargıç-savcı ayrımı yapmadan topyekün karşı çıkılmalıdır, yoksa Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayan kimi üniversitelerde yaşanmakta olan kaos, yargıya da yansımak üzeredir.

Toplum, ümmetçilik temelleri üzerine kurmak isteyen, "Atatürk devrimleri, dine aykırıdır. Bunlara muhalefet etmek lazımdır. Kemalistler, seviyesiz ve anarşisittir. "Laiklik devlet düzeni, şeriata aykırıdır. laiklik ile dinsizlik arasında bir fark yoktur" diyen Said-i Nursi için bu yüce kurumda, bu çatı altında verilen çok önemli ve tarihi bir kararı unutmayalım.

1965 yılında Yargıtay'da verilen onur belgesi karar ile "Bizim vazifemiz, Türkiye'yi din ve şeriat oyunlarına sahne olmaktan korumak, gericiliği önlemek, devrimleri canlılıkla ayakta tutmak, yalnız müsbet ilim metodları üzerinde yürümektir" denilerek gericiliğe, bağınazlığa, yobazlığa ayamazlığa anlamlı bir şamar indirilmiştir.

Yüce Yargıtayımızda bugün görev yapmakta olan yargıçlarımızın, en az 1965 yılındaki kararlılık, inanç ve yüreklilikle laiklikten ödün vermeden yürümeleri, ülkemizin, demokratik laik hukuk devletin en önemli güvencesidir.

Bütün yükü yargının omuzlarına yıkmamak, siyaset adamlarının da görevlerini zamanında, eksiksiz yapmalarını istemek hakkımızdır.

Ülkemizde, devlet işlerinde HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ'nü bir kenara itip "Devlet işlerinde dini üstün kılma" uğraşları alabildiğince sürüyor, sürdürülüyor ve maalesef siyasi hesaplarla bunlara gözyumuluyor.

Kimileri, demokrasinin ve demokratik hukuk devletinin yerleşmiş, benimsenmiş bilimsel tanımlarını reddedip herkesin kendi hukuk ve adalet düzenini kurmasından söz ediyor devletin, dinin emrinde olmasını savunuyorlar.

Bu savunmaların, kapalı kapılar arkasından çıkıp, TBMM. çatisının altında, kürsüsünde "Egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur" yazan bir çatıda yapılmasını, bunların ciddi hiç bir demokratik karşılık görmemesini, şeriat ve teokratik devlet özlemciliği yapılmasını kaygı ve endişe ile izliyoruz. Bunların toplumu ve ülkemizi bir tehlikeli maceranın eşiğine getireceğinden ciddi şekilde endişe ediyoruz.

Biz endişe ediyoruz ama kimi siyaset adamları bilerek ya da bilmeyerek tehlikeli bir oyunu sürdürüyorlar.

Kimi siyaset adamları, bir tiyatro oyuncusundan daha usta, istediği her an ağlayıp, gülebilen bir tarikat şeyhiyle görüşmek için kuyruğa giriyorlar. Üzerine yemin ettikleri Atatürk'ün "Efendiler ve ey millet biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler, müritler, mensuplar, tarikatlar ülkesi olamaz. En doğru en gerçek TARİKAT, uygarlık tarikatıdır" sözlerini ne çabuk unuttular.

Ülkemizde yaşanan yüzlerce acı ve uyarıcı olaya karşın, çağdaş laik Türkiye'de hala teokratik devlet özlemine, şeriata prim veren, tarikatlardan yardım uman, tarikat şeyhlerinden İCAZET isteyen tüm siyaset adamlarını kınıyorum, ayıplıyorum.

Beni sabırla dinlediniz, teşekkür ediyorum. Sağlıklı ve başarılı bir yargı yılı diliyorum, hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

